

AZALAREN EGILEA

“Oharkabean pasatzen zaio herritarrari inguruan duen soinu guztia; utzikeria apur batez bizi dugun saturazioa da”

Ainara LeGardonekin solasean

Ander Gortazar Balerdi
Arkitektoa

Jasotze-data: 2016-01-26

Onartze-data: 2016-01-28

Bere ibilbidea destilatze-prozesu pertsonal eta artistikoaren emaitza logikoa dela dio Ainara LeGardonek (Bilbo, 1976). Musika arkitektura aldizkari baten azalera ekarriz, musika eta soinuek hiriarekin duten harremanaz eta artistaren azken proiektuaz hitz egiteko parada izan dugu.

=====
Musika arkitekturari buruzko aldizkari baten azalean. Zertan dira berdin bi disziplinak?

Gauza askotan. Musikaren bidez ere diseinatzen, proiektatzen eta eraikitzen dugu. Kontakizunak eta lekuak sortzen ditugu, jendeak babesa aurkitu eta goza dezan. Musikariok, zuok arkitektook bezala, material egokiak eta haiek konbinatzeko modurik onena aurkitu behar ditugu, esperientzia horrek itzala utz dezan hura bizi duenarengan.

Rafa Rodrigok argazkia atera dion bodegoi edo natura hilak El deseo como cemento piezarako erabilitako dispositibo eta elementu guztiak erakusten ditu. Zergatik desioa? Zergatik zementua?

Prozesuaren bukaera aldera iritsi nintzen izenburu horretara, ulertu nuenean zein materialekin ari nintzen lanean. Ez ziren soilik soinua, baziren hitzak eta istorioak ere. Baina pixkanaka garrantzia hartzen joan zena kontakizun-multzoa zen, ni neu eraikitzen ari nintzena eraikinei begiratzean, hiria behatzean (bertako historiaz informazioa bildu nuen, bertako monumentuen zergatiak, arkitekturaz, berezitasunez...); oinezkoak, jendea tranbian solasean, kafetegietan... Donostian elkarrizketen zatiak uler nitzakeen. Wrocławen soilik keinuak, tonua, testuingurua. Pieza horiek guztiak ez zuten bat egiten aglomeratzaile gabe. Multzoari kohesioa ematen zion aglomeratzailea

nire fantasia zen, eta zentzumenen bidez jasotzen nuen hori interpretatzeko nuen modua bera: «Desioa —nire fantasia— zementu gisa —kohesionatzailea—».

Prozesua deskribatzeko erabili nuen eguneroko batean azaldu nuen interesatzen zitzaidana zera zela: «Gure artean eta haiekin [hiriarekin] elkarrizketan aritzea, hiriekin eta istorioekin hitz egiten duten hizkuntzaz. Batzuetan baldarra izanagatik abegikorra den lengoia bat, esanahiaren zati bat bakarrik gordetzen dugun hitz hautsiez osatua. Hala jarrai dezakegu fikzioak eraikitzen, eta ulertzen ez ditugun bizitzaren hutsune horiek zementuz betetzen».

El deseo como cemento Wroclaweko egonaldi batean jaio zen, eta bertan zein Donostian grabatu zenuen. Hirien zein alderditan dago pieza oinarritua?

Idea bi hiriok soinu-artearen bitartez lotzea zen. Piezaren emaitza ez da grabazio bat, soinu-ekintza edo soinu-performance bat baizik. Erabiltzen ditudan grabazioak bi hirietan hartu nituen, baina piezaren hitzek (edo hobeki esanda, fonemek) ere parte hartzen dute, eta aurkitu nituen istorioen arrastoek eta imajinatu nituen beste zenbaitek, baita inguratzen gaituen soinu-paisaiari buruzko hausnarketa eta kritikak ere.

Nolakoa izan zen sorkuntza-prozesua?

Hirietan zehar oinez ibili nintzen zenbait astez, interesgarri zitzaidan soinu edo soinu-eszena oro grabatzen. Donostian, esate baterako, oihuka futboleko jokatzeko zebiltzan haur batzuk grabatu nituen Katalunia plazan, «baloiarekin jokatzeko debekatua dago» zioen kartel baten azpian. Baloiak San Inazio parrokiaren horman errebotatzen zuten, eta bururatu zitzaidan sarrerantz joan eta elizaren barruan gertatzen zena ikustea, grabagailua gelditu gabe. Eszena paregabe batekin egin nuen topo, errosarioaren otoitzarekin. Hamarnaka